

Til kapitel 2

Dette kapitel indeholder regler om oprettelse og nedlæggelse samt flytning af apoteker og apoteksfilialer og om grundlaget for beslutninger herom. Reglerne om oprettelse, nedlæggelse og flytning af apoteker findes i gældende apotekerlovs § 6. Der er ikke i den gældende lov regler om flytning af apoteksfilialer, jfr. bemærkninger til § 4.

Udviklingen inden for apoteksstrukturen har i de sidste 20 år været kendetegnet ved en indskrænkning af antallet af selvstændige apoteker, navnlig i Københavns og Frederiksberg kommuner, til dels i takt med befolkningsnedgangen i dette område. I landområderne er der i et vist omfang gennemført en omdannelse af selvstændige apoteker til apoteksfilialer; sådanne er desuden oprettet f. eks. i ekspanderende områder omkring større byer. Apoteksfilialer varetager samme opgaver som et selvstændigt apotek, bortset fra lægemiddelfremstilling, og de yder op til 95-97 pct. af den samme service som et selvstændigt apotek. Apoteksfilialer har lavere etablerings- og driftsomkostninger end apoteker, hvorfor det med apoteksfilialer har været muligt at bevare eller etablere en lægemiddeldistribution til et mindre befolkningsgrundlag uden nogen mærkbar forringelse af den lokale service i forhold til et apotek. Den første apoteksfilial blev oprettet i 1972, og erfaringerne med filialer har været særdeles gode.

Nye selvstændige apoteker er igennem længere tid kun undtagelsesvis oprettet og da navnlig til dækning af store befolkningskoncentrationer i egentlige udviklingsområder. Den beskrevne udvikling er foregået under hensyntagen til, at den samlede apoteksservice på grund af befolkningsudviklingen måtte flyttes og omfordeles.

Antallet af apoteker/apoteksfilialer pr. 31. december 1981 (315 apoteker og 26 apoteksfilialer) var på samme niveau som antallet pr. 1. januar 1973 (342 apoteker og 2 filialer). Det nuværende samlede antal udsalg (pr. 31. december 1980 89 apoteksudsalg og 835 håndkøbsudsalg) er øget en smule i forhold til begyndelsen af 1970'erne. Der er i stigende omfang etableret medicinudleveringssteder. Der er således alt i alt sket en vis forøgelse af lægemiddelforsynings servicen.

Antallet af apoteker m. v. og den geografiske fordeling m. v. fremgår af bilag 3 til dette lovfor-slag.

Indenrigsministeriet har – bortset fra tilfælde, hvor der foreligger særlige forhold – i de seneste år stillet nedlæggelse af apoteker i bero i afventen af en ny apotekerlov, der forbedrer mulighederne

for en samlet tilrettelæggelse af apoteksstrukturen, jfr. nedenfor.

Muligheden for tilpasning af det samlede distributionssystem har under gældende lov været påvirket af, at større lokale ændringer stort set kun er taget op til overvejelse i forbindelse med et apoteks ledighed, idet der ikke har kunnet gennemføres strukturændringer for det enkelte apotek i det tidsrum, hvor bevillingen gælder, d.v.s. til en apotekers 70. år, jfr. nærmere bemærkningerne til kapitel 6. Det har normalt ikke været muligt at inddrage andre apotekers forsyningsområder i en mere samlet vurdering. Det har også spillet en rolle, at alle apoteker har været produktionsenheder, hvorved omkostninger ved flytning og etablering har været relativt betydelige som følge af indretning til lokal lægemiddelfremstilling. Ved oprettelse af apoteksfilialer er der dog skabt forsyningsenheder, der uden at have produktionsopgaver, yder en service, der alt i alt er som et selvstændigt apoteks, og som således giver grundlag for større fleksibilitet i systemet til mindre omkostninger.

Ved overvejelser om oprettelse og nedlæggelse af apoteker og apoteksfilialer lægges der bl. a. vægt på at sikre befolkningen rimelig let adgang til medicinfor-syning, men samtidig også på, at en apoteksenhed skal være økonomisk forsvarlig. Der er ikke faste regler om afstande eller normer for ordinationstallet på den enkelte enhed, men disse parametre indgår naturligvis i vurderingsgrundlaget.

I forbindelse med, at et apotek bliver ledigt, foretager sundhedsstyrelsen således en nærmere vurdering af det pågældende områdes forsyning med lægemidler, bl. a. på grundlag af befolknings-tal og -sammensætning, prognoser for befolknings-udvikling, kommuneplanlægning, handelsvaner, lægepraksis m. m. I de tilfælde hvor sundhedsstyrelsen finder anledning til at foreslå ændringer i apotekets status eller beliggenhed, forelægges spørgsmålet til udtalelse hos embedslægeinstitutionen og Danmarks Apotekerforening og Dansk Farmaceutforening, hvorefter styrelsen afgiver indstilling til indenrigsministeriet. Indstillingen, der typisk er gået ud på oprettelse, flytning af apoteket, ændring til apoteksfilial eller nedlæggelse af apoteket, er derefter af indenrigsministeriet forelagt de berørte kommuner og amtskommuner til udtalelse.

Denne procedure har ikke været anvendt ved oprettelse af sygehusapoteker, idet disse oprettes efter sygehuskommunernes egen beslutning, når bestemmelserne i gældende apotekerlovs § 11 om,